

**ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ**

ТРЕТЯ СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №14

Стенограма пленарного засідання

3 березня 2020 року

Київ 2020

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ

ТРЕТЯ СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №14

*Стенограма пленарного засідання
3 березня 2020 року*

Редакційне управління
Головного управління документального забезпечення
Апарату Верховної Ради України

ЗМІСТ

Засідання чотирнадцяте, вечірнє
(Вівторок, 3 березня 2020 року)

Розгляд проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обігу земель сільськогосподарського призначення»	...4
Інформація про створення міжфракційних депутатських об'єднань «Антикорупційний наступ», «Національні спільноти» та «Урбаністи»	...43

[Результати поіменної реєстрації](#)

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ ЧОТИРНАДЦЯТЕ

*Зал засідань Верховної Ради України
3 березня 2020 року, 16 година*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго вечора, шановні колеги. Будь ласка, підготуйтеся до реєстрації.

Шановні колеги, будь ласка, запросіть народних депутатів до залу. Підготуйтеся до реєстрації, будь ласка.

Готові? Прошу зареєструватися.

У залі зареєстровано 266 народних депутатів України.

Вечірнє пленарне засідання Верховної Ради України оголошується відкритим.

Повертаємося до розгляду питань порядку денного. Законопроект [№ 2178-10](#).

Поправка 2145. Нікітіна. Не наполягає.

Поправка 2148. Івченко.

ІВЧЕНКО В.Є., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Шановні колеги, я ще раз хочу сказати, що нам потрібно запровадити механізм, який протидіятиме спекулянтам, перепродажу земельних ділянок. У нас є колосальна кількість поправок: Ніколаєнка, Кириленка, Мейдича, Івченка. Ми пропонуємо наступне: якщо земельна ділянка була приватизована безкоштовно, то такий покупець не має права її продавати протягом 3 або 7 років, як визначить комітет.

Що це означає? Це означає, що ми повністю приберемо корупційну складову, коли землю роздають своїм людям, а через 2 години вони перепродають її певним замовникам. Деякі телеканали провели антикорупційні розслідування, під час яких було виявлено, що в Обухівському районі розпаювали 400 гектарів землі, а через 2 роки, подивившись на кадастрові номери, встановили, що ця земля належить 7 особам. І так в більшості регіонів...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Ставиться на голосування поправка 2148 Івченка. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 78.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 2144. Фріс Ігор Павлович. Ігорю Павловичу!

ФРІС І.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (одномандатний виборчий округ № 84, Івано-Франківська область, політична партія «Слуга народу»). Дякую, пане Голово. Миколо Тарасовичу, ця поправка стосувалася можливості здійснення контролю за продажем і вартістю земельних ділянок сільськогосподарського призначення, які будуть реалізовуватися в порядку звернення стягнення на примусових торгах. Тобто якщо законом буде визначена певна установа, яка буде їх реалізовувати, то цією поправкою ми вносимо зміни, які регулюватимуть вартість послуг цієї установи, щоб вона не була завищена. Це дасть змогу гарантувати нашим громадянам оплату такого електронного майданчика або такої установи.

Прошу її врахувати. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Позиція комітету.

СОЛЬСЬКИЙ М.Т., голова Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Пане Ігорю, ви знаєте, ми це питання обговорювали. У нас державна і комунальна земля, а саме так сформульована ваша поправка, аукціони і питання, які були згадані в ній, містяться в законопроекті [№ 2195](#), який ми теж прийняли в першому читанні. Пригадайте, ми це обговорювали.

Частина друга вашої поправки, якщо я не помиляюся, стосується статті 211, в якій йдеться про відповідальність. Аналогічний пункт «г» є в чинному Земельному кодексі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування... Не наполягаєте.

Наступна поправка 2149. Шкрум. Не наполягає.

Поправка 2150. Наливайченко.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О., секретар Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України з Європейським Союзом (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Шановні громадяни України! Ми сьогодні не просто в парламенті, ми сьогодні говоримо вашим голосом і хочемо, щоб ваш голос почули «слуги народу». Насправді для громадян України що важливо? Насамперед, щоб було збережено право громадян на отримання власності на землю. Більше того, має бути відновлена справедливість на землі. Ми ж зараз, вдумайтеся, 2149 кроків зробили від справедливості на землі, ігноруючи поправки, на яких наполягає фракція «Батьківщина» і ми, цілим колективом. Ви віддаляєте людей від справедливості на землі і підштовхуєте до афери, яка називається «розпродати за безцінь українську землю».

Поправка 2150 стосується права на розірвання дострокового договору оренди. Але для кого? Для українця, для власника. Я наполягаю на цій поправці.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету.

СОЛЬСЬКИЙ М.Т. Ми одностайно були проти цієї поправки і подібних. Тому що свого часу парламент, очевидно, на рівні закону встановив строки дії договорів оренди, емфітевзису та інших подібних, пов'язаних з використанням землі, до 49 років, і ці договори були підписані сторонами добровільно. Більше того, саме за рахунок таких договорів розвинулися частково, неактивно галузі, пов'язані з садівництвом тощо. Проти цієї норми також виступають асоціації. Крім того, в комітеті розглядаються законопроекти, подані колегами з вашої фракції, щоб за окремими договорами мінімальний строк був 25 років.

Позиція комітету – проти.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 2150 народного депутата Наливайченка. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 79.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 2151 народного депутата Белькової. Прошу.

БЕЛЬКОВА О.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Пане Голово! Шановний пане голово комітету! Я розумію проблематику, яка піднімається вами, яку ви щойно описали, що треба знайти здоровий баланс між інтересами орендарів, особливо в питаннях, які стосуються садівництва, довготривалого циклу виробництва агропродукції і так далі.

Водночас ми всі говоримо про те, що прийняття цього закону нас усіх має провокувати на певні реформи. Якщо все так чудово, то навіщо ми щось змінюємо? Якщо ми змінюємо загальний принцип щодо можливості продажу і купівлі землі, то було би правильно відшукати на базі комітету баланс між інтересами і орендарів, і нових власників. Бо може так статися, що єдиними новими власниками стануть лише ці так звані орендарі, які попідписували угоди на дуже не вигідних умовах для багатьох селян і власників ділянок (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 2151 народного депутата Белькової. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 76.

Рішення не прийнято.

Поправка 2153. Народний депутат Пономарьов. Немає Пономарьова.

Поправка 2154. Народний депутат Кабаченко.

КАБАЧЕНКО В.В., секретар Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги! Поправку 2154 та поправку 2156 треба розглядати разом та у контексті попередніх поданих мною поправок. У моїх попередніх поправок наступна логіка. Для того, щоб фермер мав право викупити сільськогосподарську землю, прописувалися чіткі запобіжники, а саме: він мав використовувати землю за цільовим призначенням, він мав сплачувати податки та орендувати землю не менш ніж 9 років. Після чого у нього з'являлося право викупити цю земельну ділянку та звернутися до державної земельної агенції щодо отримання 10-річної розстрочки на її придбання. В існуючій редакції абсолютно інша логіка, що будь-який орендар має право викупити земельну ділянку і розпоряджатися нею без будь-яких запобіжників.

Дуже прошу підтримати мою поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 2154 народного депутата Кабаченка. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 76.

Рішення не прийнято.

Щодо наступної поправки 2156 у вас та ж аргументація? Можемо відразу ставити?

Ставиться на голосування поправка 2156 народного депутата Кабаченка. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 79.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 2157. Народний депутат Бакунець. Прошу.

БАКУНЕЦЬ П.А., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (одномандатний виборчий округ № 122, Львівська область, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Доброго дня! Депутатська група «Довіра». Мої поправки також стосуються «Перехідних положень». Саме ця поправка містить конкретну пропозицію щодо надання фізичним особам права на викуп земельних ділянок у власність, якщо вони їх мають або в постійному користуванні, або мають право довічного успадкованого володіння земельними ділянками, або право оренди. І що найважливіше, продавати ці земельні ділянки

мешканцям у власність з розстрочкою платежу на 5 років за ціною нормативної оцінки станом на день продажу. Це теж важливо. І без проведення земельних торгів, адже фізичні особи, прості мешканці, і так мають її в користуванні, тому торгів не потрібно. Вони не мають коштів, тому є пропозиція розтермінувати на 5 років.

Прошу поставити мою поправку на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету.

СОЛЬСЬКИЙ М.Т. Шановний колего, в редакції комітету запропоновано 7 років, і не було в першій редакції законопроекту. Тому положення більш вдало викладено саме в комітетській редакції. Але всі норми, про які ви говорите, приблизно так і звучать, якщо перечитаєте, саме в «Перехідних положеннях».

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Є необхідність ставити її на голосування, народний депутате Бакунець? Є. Добре.

Ставиться на голосування поправка 2157 народного депутата Бакунця. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 80.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 2158. Народний депутат Шахов. Будь ласка.

ШАХОВ С.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (одномандатний виборчий округ № 114, Луганська область, самовисуванець). Луганщина, депутатська група «Довіра». Шановний пане голову, може ви щось сплутали з «Перехідними положеннями»? Я повністю підтримую нашого колегу Павла Бакунця щодо 5 років. Не знаю, де ви там вичитали 7 років, але проїхавши повністю Луганську область, за тиждень роботи в округах я почув на вашу адресу знаєте скільки всього? І головне питання сьогодні, щоб був державний банк землі і держава могла викупувати землю.

І останнє. Скажіть, будь ласка, чому не врахували жодної поправки Вельможного, Сухова, Шахова від депутатської групи «Довіра» з приводу агрохімічних паспортів? На державну землю є агрохімічні паспорти, а на приватну землю агрохімічних паспортів немає. Хто буде сьогодні рекультивувати землю? Хто буде сьогодні наглядати за землею, щоб повністю її не знищували, верхній шар ґрунту, не вивозили як фашисти під час Другої світової війни?

Дякую (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 2158 народного депутата Шахова. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 84.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 2159. Народний депутат Кіт.

КІТ А.Б., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 126, Львівська область, самовисуванець). (Не чути).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Кіт не будете наполягати? Дякую.

Поправка 2160. Народний депутат Халімон. Не наполягає.

Поправка 2161. Народний депутат Гайду. Не наполягає.

Поправка 2163. Народний депутат Литвиненко. Не наполягає.

Поправка 2164. Народний депутат Рудик. Не наполягає.

РУДИК С.Я., народний депутат України (одномандатний виборчий округ № 198, Черкаська область, самовисуванець). Як це не наполягає, ви що?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Підніміть, будь ласка, руку, щоб я побачив. Все. Дякую.

РУДИК С.Я. Товариство, хотів побажати головуючому здоров'я, щастя, добра, щоб він витримав до кінця розгляд цього законопроекту. Уявіть собі, який величезний гріх бере на себе група, яка наполягає на тому, що цей ринок має діяти за цими правилами, які ніхто не визнає, ні в світі, ні в Україні. Десять тисяч гектарів в одні руки. П'ять членів родини – 50 тисяч гектарів. Ну, вам же реально по цій землі ходити, колеги. Ви ж усі не зможете повтікати з України. Хтось же таки приїде у відрядження.

Не беріть гріх на душу, товариство. Одумайтеся! Послухайте, про що люди говорять. Мені страшно за вас, коли я приїжджаю на свій виборчий округ – 82 відсотки проголосували за Зеленського в Смілі. Зараз рівень підтримки вже вдвічі менше. А що буде на місцевих виборах? Мені страшно. Товариство!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 2164 народного депутата Рудика. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 88.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 2165. Народний депутат Магера. Прошу.

МАГЕРА С.В., народний депутат України (одномандатний виборчий округ № 58, Донецька область, політична партія «Опозиційний блок»). Дякую.

Було б дуже дивно очікувати, що мою поправку буде підтримано, бо її вже багато разів озвучували, але я вважаю за потрібне зробити це ще раз: до проведення відповідного референдуму має діяти заборона на продаж сільськогосподарських земель. Останнє слово з цього питання має бути лише за українським народом. Ну, мабуть, так. Я навіть не прошу коментар від голови комітету.

ГОЛОСИ ІЗ ЗАЛУ. Ставимо на голосування і голосуємо за референдум. Референдум! Референдум!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 2165 народного депутата Магери. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 79.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 2166. Народний депутат Магера. Прошу.

МАГЕРА С.В. Дякую. Бо жодна з поправок сьогодні не була підтримана, як вчора, як позавчора і кожен день.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви не наполягаєте? Дякую.

Поправка 2167. Народний депутат Литвиненко. Не наполягає.

Поправка 2168. Народний депутат Колихаєв.

Колихаєв не наполягає?

КОЛИХАЄВ І.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (одномандатний виборчий округ № 184, Херсонська область, самовисуванець). Не наполягаю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Поправка 2169. Народний депутат Божик. Не наполягає, так?

Поправка 2170. Народний депутат Бондарєв. Прошу.

БОНДАРЄВ К.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Партія «Батьківщина» завжди була за розвиток українського села – господаря української землі. Чинна влада хоче перетворити українську землю на товар і продати своїм закордонним господарям, перед якими вже має певні борги, і відпрацювати ці борги. Прийдуть олігархи вже не українські, а закордонні, які за безцінь скуплять українську землю, а український народ прийде за відповідями до української влади. Ми наполягаємо на тому,

що не можна перетворювати українську землю на товар і не можна її за безцінь продавати. Спочатку підтримка українського виробника, українського фермера, надання йому можливостей для розвитку, а потім вже закон про ринок землі.

Наполягаю на тому, щоб мою поправку проголосували. У ній йдеться про те, що не можна до статутних капіталів вносити... *(Оплески)*.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 2170 народного депутата Бондарєва. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 81.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 2172. Народний депутат Мороз.

МОРОЗ В.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 59, Донецька область, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Дякую за надане слово. Виборчий округ № 59, Донеччина. Поправкою пропонується доповнити розділ X «Перехідні положення» пунктом б¹ такого змісту: «Громадяни, яким належить право постійного користування, право довічного успадкованого володіння земельними ділянками державної та комунальної власності, призначеними для ведення селянського (фермерського) господарства, мають право на викуп таких земельних ділянок у власність з розстрочкою платежу до 5 років за ціною, яка дорівнює нормативний грошовій оцінці таких земельних ділянок, без проведення земельних торгів».

Дякую. І прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 2172 народного депутата Мороза. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 80.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 2176. Народний депутат Волошин. Наполягає.

ВОЛОШИН О.А., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України з Європейським Союзом (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановні колеги, щоб не займати додатково час, прошу поставити цю поправку на голосування. Нею пропонується з пункту б¹ розділу X «Перехідні положення» виключити слова: «які набули право оренди землі шляхом переоформлення права постійного користування щодо зазначених земельних ділянок». Тобто позбавити такої можливості тих, хто може розраховувати на отримання права власності на землю у сумнівний спосіб.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 2176 народного депутата Волошина. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 78.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 2177. Шуфрич Нестор Іванович. Немає? Добре. Є Нестор Іванович?

Несторе Івановичу, вибачте, що я відірвав вас від більш цікавих справ. Ваша поправка 2177.

ШУФРИЧ Н.І., голова Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Дякую, пане головуєчий. Безумовно, це принципове питання. Ви знаєте, що до статті 131 було внесено дуже багато пропозицій щодо вдосконалення механізму, який мав би врегулювати питання реалізації майнових прав. Але про все це ми можемо і будемо мати моральне право говорити виключно після того, як нам свою думку і, якщо хочете, волю висловить народ України на всеукраїнському референдумі. Я дивуюся і вкотре закликаю вас: зверніться, будь ласка, до тих, кому ви нібито служите. Просто схиліться перед ними і запитайте, чи готові вони до такої новації, щоб в умовах суцільного зубожіння продати останнє, що у них є – рідну землю.

До речі, сьогоднішнє опитування, яке опублікував Центр Разумкова, ще раз підтвердило, що дві третини, навіть більше...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Несторе Івановичу. Єдине, хочу нагадати, що ця поправка стосується не статті 130 Земельного кодексу України, а «Перехідних положень».

Ставиться на голосування поправка 2177 народного депутата Нестора Шуфрича. Комітет просить її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 72.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 2178. Народний депутат Мороз.

МОРОЗ В.В. Виборчий округ № 59, Донеччина. Хочу вкотре нагадати, що «Опозиційна платформа – За життя» проти продажу землі.

Ми вкотре говоримо про те, що спочатку ми повинні провести референдум, спочатку мають визначитися люди. Ми вкотре говоримо про те, що сьогодні йде війна, люди, які мають паї на території лінії розмежування, не в змозі користуватись ними. І ми не можемо надати їм відповідь, яким чином для них буде діяти ринок землі. Тому дуже важлива поправка 2178 – в розділі X «Перехідні положення» пункт 6¹ виключити.

Дякую. Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 2178 народного депутата Мороза. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 73.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 2179 народного депутата Бурміча.

БУРМІЧ А.П., член Комітету Верховної Ради України з питань анти-корупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). «Опозиційна платформа – За життя». Як і раніше, підкреслюю, що все, що ми робимо в цьому залі, всі обговорення щодо того, як продавати землю, більше чи менше, будуть неправильними доки ми не порадимося з народом. Це все туман. І незважаючи на те, що вже є позитивні думки у влади і про референдум, і про те, щоб позбавити нас такого уряду, я вважаю, що головне – це вирішення питання землі. Доки не порадимося з нашим народом, власником землі відповідно до статей 13 і 14 Конституції України, не можна нічого робити.

Тому закликаю порадитися з нашим народом. Дякую. За референдум.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Поправка 2179. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 74.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 2180. Народний депутат Бурміч.

БУРМІЧ А.П. Хочу продовжити. Наш український народ заслуговує на повагу до себе, заслуговує на те, щоб з ним рахувалися. Сьогодні більше семидесяти відсотків – 73-75 відсотків – за те, щоб не впроваджувати ринок землі у тому вигляді, в якому ми сьогодні це пропонуємо.

Тому вважаю, що ті позитивні зміни в думках керівництва держави, Верховної Ради України про те, щоб провести референдум і позбавити всіх ініціаторів цього ганебного проекту... Давайте зупинимося і порадимося з народом. Проведемо референдум, визначимося, чи потрібен нам ринок і в якому вигляді, і потім будемо приймати рішення щодо інтересів народу. Ми за референдум.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 2180 народного депутата Бурміча. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 73.

Рішення не прийнято.

Поправка 2181. Народний депутат Пономарьов. Немає народного депутата Пономарьова. Добре.

Поправка 2183. Народний депутат Скорик.

СКОРИК М.Л., член Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Наполягаю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу.

СКОРИК М.Л. «Опозиційна платформа – За життя». У розділі Х «Перехідні положення» Земельного кодексу України пункт б¹ ми пропонуємо виключити.

Шановні колеги! Шановне керівництво Верховної Ради України! Шановні громадяни! Хотів би ще раз звернутися до представників партії «Слуга народу»: на тлі підсилення чуток про те, що завтра буде переформатування Кабінету Міністрів України, мені здається, що саме час сказати «ні» цьому ганебному законопроекту і злити весь негатив на попереднього Прем'єр-міністра і попередній Кабінет Міністрів України. Закликаю вас це зробити. Ми навіть не переживаємо з приводу того, що це призведе до підвищення вашого рейтингу, тому що це збереже національне надбання України – українську землю.

Бажаю вам зробити правильний крок, зробити те, чого чекає від вас вся Україна – не лише змінити Кабінет Міністрів, а й відмовитися від цього ганебного законопроекту. Дякую за увагу.

Прошу підтримати мою поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую за виступ.

Ставиться на голосування поправка 2183 народного депутата Скорика. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 75.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 2184 народної депутатки Плачкової.

ПЛАЧКОВА Т.М., член Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Дякую. Шановні колеги, я б хотіла звернути нашу увагу на санкції за порушення вимог щодо граничної концентрації земель сільськогосподарського призначення, що можуть перебувати у власності однієї особи. Давайте уважно подивимося на цей законопроект, які санкції там передбачені. Фактично, там міститься дуже дивне покарання для порушників, коли держава пропонує самостійно організовувати земельні торги, а прибуток від продажу дбайливо виплачувати порушнику.

Пане Сольський, будь ласка, прокоментуйте саме санкції, що будуть передбачені цим законопроектом для порушників земельного законодавства.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Я надам слово пану Сольському, але ваша поправка стосується доповнення пункту б¹ Земельного кодексу України абзацом: «Порядок надання розстрочки платежу встановлюється Кабінетом Міністрів України». Але я надаю слово пану Сольському.

Прошу.

СОЛЬСЬКИЙ М.Т. Так, насправді поправка про інше. Там не добровільно, а примусово, за рішенням суду орган, який подає позов. Це встановлений законом орган у сфері розпорядження землями, регуляції земельних відносин. Там не так, як ви кажете.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 2184 народного депутата Плачкової. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 72.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 2185. Народна депутатка Плачкова. Прошу.

ПЛАЧКОВА Т.М. Шановні колеги, чому стає такою справжньою традицією української влади останніх років повне ігнорування якогось позитивного досвіду і, навпаки, імплементація далеко не найкращих світових практик? Зараз нас намагаються змусити фактично під виглядом дерегуляції запровадити цілковито необмежений ринок земель сільськогосподарського призначення. Проте, ще раз повторюю, не міститься жодних запобіжників, таких як заборона продажу земель, якщо урядом не буде затверджено механізм перевірки набувача вимогам законодавства і так далі.

Будь ласка, також, якщо можна, прокоментуйте стосовно запобіжників. І прошу поставити цю поправку на голосування і підтримати її.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 2185 народного депутата Плачкової. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 70.

Рішення не прийнято.

Поправка 2187. Народний депутат Королевська. Немає.

Поправка 2188. Народний депутат Гнатенко.

ГНАТЕНКО В.С., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 49, Донецька область, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Дякую, шановний головуючий, за можливість донести інформацію щодо своїх поправок. Виборчий округ № 49, Донецька область.

Прошу внести зміни до розділу X «Перехідні положення» і пункт б¹ викласти в такій редакції: «Громадяни, яким належить право постійного користування, право довічного успадкованого володіння земельними ділянками державної та комунальної власності, призначеними для ведення селянського (фермерського) господарства, а також орендарі земельних ділянок, мають право на викуп таких земельних ділянок у власність з розстрочкою платежу до 10 років за ціною, яка дорівнює нормативній грошовій оцінці таких земельних ділянок, без проведення земельних торгів».

Дякую. Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 2188 народного депутата Гнатенка. Комітет пропонує цю поправку відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 68.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 2189. Народний депутат Гнатенко.

ГНАТЕНКО В.С. Виборчий округ № 49, Донецька область. Дякую за можливість розповісти і про цю поправку.

Пункт б¹ розділу X «Перехідні положення» Земельного кодексу України викласти в такій редакції: «Громадяни України, які мають у постійному користуванні або на праві довічного успадкованого володіння земельними ділянками державної та комунальної форм власності сільськогосподарського призначення для ведення селянського (фермерського) господарства, а також орендарі земельних ділянок сільськогосподарського призначення, які набули право оренди землі шляхом переоформлення права постійного користування щодо зазначених земельних ділянок або знаходяться в процесі переоформлення такого права, можуть набувати у власність такі земельні ділянки з розстрочкою платежу до 6 років за ціною, яка дорівнює експертно-грошовій оцінці, без проведення земельних торгів».

Прошу підтримати цю поправку і поставити її на голосування. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 2189 народного депутата Гнатенка. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 73.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 2190 народного депутата Гнатенка.

ГНАТЕНКО В.С. Шановний головуючий! Сьогодні десятки тисяч державний актів на десятки тисяч ділянок знаходяться на руках у людей, які перебувають на тимчасово непідконтрольних територіях Луганської і Донецької областей. Хто враховував думку цих людей? Ці люди є громадянами України, і ми сподіваємося, що вони скоро будуть на підконтрольній території нашої республіки. Ви думаєте, що цей законопроект, внесений до порядку денного, є таким досконалим, що не хочете приймати жодну з поправок? Думаю, що це велика помилка. Треба лише шляхом референдуму вирішувати питання щодо можливості прийняття цього закону.

Прошу підтримати поправку 2190 і проголосувати. Будь ласка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 2190. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 73.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 2191. Гнатенко. Прошу.

ГНАТЕНКО В.С. Прошу підтримати і поставити на голосування поправки 2191 і 2192. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 2191 народного депутата Гнатенка. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 76.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 2192. Народний депутат Гнатенко. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 69.

Рішення не прийнято.

Поправка 2193. Народний депутат Арсенюк. Не наполягає.

Поправка 2194. Народний депутат Цимбалюк.

ЦИМБАЛЮК М.М., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»).* «Батьківщина». Шановне товариство! Українська земля – це не тільки рілля, це українське село, а українське село – це колиска національного багатства. І наша політична позиція незмінна, лише український народ може визначити на всеукраїнському референдумі, продавати землю чи ні.

Наступне. Українська земля – не товар, це засіб для виробництва і переробки товару, і саме там знаходиться додана вартість. Шановна монобільшосте,

давайте все-таки відправимо цей законопроект на доопрацювання, призупинимо цей процес і перейдемо до всеукраїнського референдуму.

Поправка стосується того, щоб у разі перепродажу не допустити спекуляції і встановити мито (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 2194 народного депутата Цимбалюка. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 82.

Рішення не прийнято.

Поправка 2195. Народний депутат Гузенко. Не наполягає.

Поправка 2196. Народна депутатка Ляшенко. Не наполягає.

Поправка 2197. Народний депутат Васильєв. Не наполягає.

Поправка 2198. Народний депутат Івченко.

ІВЧЕНКО В.Є. Шановні колеги, є землі постійного користування, і щороку фермери проводять з'їзд і просять, дайте ці землі нам у власність. Вони підготували законопроект, який зареєструвала «Батьківщина» разом з іншими політичними силами.

Землі постійного користування, їх не так багато, колеги, приблизно 300 тисяч гектарів, ми маємо їм віддати у власність. Натомість, що пропонує комітет в закритому режимі, не порадившись з фермером? Вони обробляють ці землі 20 років, а їм пропонують їх купувати, викуповувати. Колеги, давайте справедливо. Чому ми не можемо віддати землі у власність тим, хто почав сільськогосподарську діяльність тоді, коли це не було нікому потрібно, на початку 90-х років?

Тому «Батьківщина» пропонує віддати землі постійного користування у власність. І прошу підтримати дану поправку (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 2198 народного депутата Івченка. Комітет її не підтримав. Прошу визначатися.

«За» – 79.

Рішення не прийнято.

Поправка 2199. Фролов. Не наполягає.

Поправка 2200. Наливайченко. Прошу.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Фракція «Батьківщина». Юлія Тимошенко, як і вся «Батьківщина», наполягає на тому, щоб саме фермерам, засновникам фермерських господарств має надаватися право безоплатного отримання у власність землі, яку вони обробляють. Саме українці і саме фермери, які на землі працюють, мають бути власниками землі. Всеукраїнський референдум для нас

не так, як для вас, страх. Який такий страх? Вийдіть, запитайте у людей і почувте чітку відповідь. Зараз ви землю не заберете у людей.

Щодо того, як буде краще, я наведу вам один приклад – Фінляндія. Подивіться, за яку ціну зараз там продають гектар землі її власники, громадяни Фінляндії. Так от, поблизу Порвоо, це як Полтава від Києва, так і Порвоо від Гельсінкі, один гектар коштує 80 тисяч євро. І цим громадянин Фінляндії може пишатися. Чому цього не можуть зробити громадяни України? У мене є відповідь: бо неготові ні ви, ні...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 2200 народного депутата Наливайченка. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 81.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 2201. Народний депутат Загородній.

Веде засідання Голова Верховної Ради України

РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 2202. Дубнов. Не наполягає.

Поправка 2203. Кириленко.

КИРИЛЕНКО І.Г., член Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Івченку передайте слово, будь ласка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Івченко.

ІВЧЕНКО В.Є. Фракція «Батьківщина». Шановні колеги, ви всі їздите по своїх округах. Ми бачимо в *Facebook*, що відбувається з кожним із вас, коли до вас приходять фермери. Це прохання фермерів і тих людей, які отримали землі у постійне користування. Вони свій законопроект запропонували, і це їхні поправки. Вони пропонують, щоб ці землі їм передали у власність. Ці законопроекти існували і за попереднього скликання, і зараз.

Справедливо було б віддати землі постійного користування, надані людям до 1 січня 2002 року, бо в Земельному кодексі України чомусь взагалі забули про таке поняття як «землі постійного користування». Дати їм оформити ці землі у власність. Колеги, вас зараз чують аграрії. Вас зараз чують фермери. Давайте підтримаємо цю поправку і нарешті відновимо справедливість.

Підтримуємо поправку «Батьківщини».

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 2203. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 81.

Рішення не прийнято.

Поправка 2204. Белькова. Не наполягає.

Поправка 2205. Геращенко. Не наполягає.

Хто наполягає? Я не бачу, Ірино Володимирівно.

ГЕРАЩЕНКО І.В., член Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Вікторія Сюмар. Нехай відійдуть, ви побачите.

Будь ласка, Вікторії Сюмар передайте слово.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сюмар Вікторія Петрівна.

СЮМАР В.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Ми знову повертаємося до ключових питань, на які, чесно кажучи, хотілося б отримати відповіді в контексті законопроекту, який ми зараз розглядаємо, але, на жаль, їх немає.

Чесно кажучи, мене особисто здивувала відповідь про те, що ми не можемо встановлювати мораторій, наприклад, на зміну цільового призначення. Здивувала відповідь, зокрема, про те, що ми не можемо забороняти продавати землю тим, хто не працює у сфері сільського господарства. Чим зумовлений такий підхід?

Ми говоримо про те, що Конституція України написана для всіх громадян, але такі обмеження встановлюють всі держави Європи. Тому що вони захищають виробника, тому що вони захищають фермера і селянина, який працює на землі. Чи не здається вам, що з підходом, що запропонований в цьому законопроекті, ми просто входимо в аферу з продажу державних земель, насамперед спекулятивному капіталу, замість того, щоб захистити реального виробника?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 2205 Сюмар. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 104.

Рішення не прийнято.

Поправка 2206. Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ,

політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Дякую, пане Голово. Що пропонує цей ганебний, грабіжницький законопроект? Він пропонує, щоб всі громадяни, яким земельні ділянки сільськогосподарського призначення належать на праві постійного користування або довічного успадкованого володіння, ще раз викупували ці земельні ділянки.

Хочу нагадати, що право постійного користування і особливо право довічного успадкованого володіння фактично були квазізамінниками права власності. Тобто людям, яким цю землю вже передали, по суті, на правах власності, назвавши просто це право трошки інакше, зараз пропонують право власності отримати вдруге. Це абсолютно абсурдна конструкція, яка точно не має бути застосована, і я погоджуюся зі своїм колегою Вадимом Івченком, що треба допомогти фермерам і передати цю землю їм безкоштовно у власність. Це вимога фермерів. Але це стане можливим лише після проведення всеукраїнського референдуму.

Дякую (*Оплески*).

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 2206 народного депутата Власенка. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 78.

Рішення не прийнято.

Покажіть по фракціях та групах.

Поправка 2207. Народний депутат Королевська. Немає.

Поправка 2208. Народний депутат Качура. Не наполягає.

Поправка 2210. Народний депутат Богданець. Не наполягає.

Поправка 2211. Народний депутат Красов. Не наполягає.

Наполягаєте? Перепрошую. Народний депутат Красов.

КРАСОВ О.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (одномандатний виборчий округ № 180, Харківська область, політична партія «Слуга народу»). Пане Голово, можете мені надати дві хвилини? У мене дві поправки, 2211 та 2212. Вони пов'язані і їх можна об'єднати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу, ваш час іде.

КРАСОВ О.І. Дякую. Цими поправками пропонується захистити інтереси осіб, які мають право постійного користування, право довічного успадкованого володіння земельними ділянками державної та комунальної власності, зокрема тими, які були призначені для ведення селянського (фермерського) господарства. Це земельні ділянки площею близько 30-40 гектарів. Люди тривалий

час їх обробляють, і вони не мають змоги передати їх у спадок або успадкувати за законом. Цей законопроект не передбачає такої можливості.

Поправка 2211 вирішує це питання. Якщо ми не хочемо віддати цю землю людям, які тривалий час на ній працюють, безкоштовно, то у мене є пропозиція, передбачити механізм викупу таких земельних ділянок у власність з розстрочкою платежу до 10 років за ціною, яка дорівнює нормативно-грошовій оцінці таких земельних ділянок, без проведення земельного аукціону та торгів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету відразу щодо цих поправок.

СОЛЬСЬКИЙ М.Т. Олексію, хочу вам відповісти та іншим колегам, які обговорювали цю поправку.

По-перше, положення законопроекту в редакції комітету не зобов'язують, а дають фермерам право викуповувати земельну ділянку, що оформлена способом, який сьогодні згадувався не раз, зокрема в постійне користування.

По-друге, я дуже радий, як і велика кількість юристів, що в 2002 році була припинена це практика і немає в Земельному кодексі України такої норми, як «постійне користування». Тому що, дійсно, є більш вдалі конструкції, пов'язані з орендою, іншими правами, володінням-користуванням тощо. І те, що після цього право постійного користування не оформлялося, я теж вважаю плюсом.

Наступний момент. Коли ви говорите про фермерів, про те, щоб право на постійне користування надати без грошей, я мушу зробити зауваження від інших фермерів...

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви наполягаєте на голосуванні? Красов де? Увімкніть тоді, будь ласка... Другу поправку також? Цю ставлю на голосування.

Ставиться на голосування поправка 2211. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 112.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 2212. Красов. Дві доповідали?

Ставиться на голосування поправка 2212. Прошу визначатися та голосувати. Комітетом вона відхилена.

«За» – 110.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Наступна поправка 2213. Давиденко.

ДАВИДЕНКО В.М., член Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (одномандатний виборчий округ № 208, Чернігівська

область, самовисуванець). Доброго вечора! Миколо Тарасовичу, моя поправка стосується пункту б¹ розділу Х «Перехідні положення» Земельного кодексу України. Ви її врахували, я почув, нам дуже приємно. Ви говорили і про колегу. І насправді найбільш вдалою є редакція комітету. Але якби депутати знали про те, що їхні поправки враховані частково, редакційно або в цілому, не було б питань.

Не наполягаю на голосуванні. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Поправка 2214. Аліксійчук. Не наполягає.

Поправка 2215. Тарута.

ТАРУТА С.О., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»)*. Фракція «Батьківщина». Шановні колеги! Цією поправкою передбачається збереження за громадянами, яким надавалося право довічного успадкованого володіння і постійного користування земельними ділянками, такого права на умовах, на яких воно надавалося раніше. Також пропонується подальша реєстрація таких прав у Державному реєстрі речових прав на нерухоме майно.

Моя поправка спрямована на захист простої людини і її конституційних прав. Тому я наполягаю на тому, щоб пан Сольський не просто стояв і посміхався, а все-таки відповідав на дуже важливі запитання. Тому що питання землі – це сакральне питання. На жаль, те, що зараз відбувається, і та редакція, яку сьогодні пропонує комітет...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 2215 Тарути. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 78.

Рішення не прийнято.

Поправка 2216. Івченко.

ІВЧЕНКО В.Є. Фракція «Батьківщина». Шановний головуючий, вас попередній народний депутат попросив, щоб ви дали голові комітету змогу коментувати пропозиції, що надходять від депутатів. Я вас прошу, ви все-таки на прохання народних депутатів давайте слово, щоб голова комітету відповідав.

Питання полягає в наступному, і я погоджуюся з Сергієм Власенком: колись землі постійного користування надавалися фермерам, і говорили про те, що це право власності. Вони все життя обробляли ці землі, усвідомлюючи, що це їхня власність. Зараз їм пропонують цю власність частково викуповувати. Колеги, це несправедливо! Це просто несправедливо по відношенню до фермерів! Тепер я розумію, чому на 30-й ювілейний з'їзд Асоціації фермерів

та приватних землевласників України крім партії «Батьківщина» більше ніхто не прийшов з опозиційних сил, ніхто не прийшов з монобільшості. Тому що вам нічого їм сказати, і з приводу земель постійного користування зокрема.

Прошу, колеги, зараз підтримати цю поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вадиме Євгеновичу, оскільки ви до мене звернулися, хотів би вам нагадати, що право на виступ у народних депутатів точно ніхто не забирає, як і у голови комітету. Водночас хотів би нагадати вам, що Регламентом передбачено, що ви доповідаєте щодо своєї поправки. Ні-ні, там немає монобільшості, меншості, інших політичних сил, а також решти питань, про які ви згадали у своєму виступі.

Дуже вам дякую.

Позиція комітету.

СОЛЬСЬКИЙ М.Т. Аналогічні поправки вже розглядалися. Позиція комітету – відхилити. Можу ще раз вам, Вадиме Євгеновичу, сказати, що коли ви говорите про землі постійного користування, якщо я не помиляюся, це приблизно 300 тисяч гектарів, перевірте, яка кількість цих фермерських господарств була перепродана в «сірий» спосіб шляхом введення в члени сторонніх осіб, які не є членами сім'ї, і реорганізацією в ТОВ. Давайте «сіре» виведемо в «біле».

Дякую. Поправку відхилено (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 2216 Івченка. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 79.

Рішення не прийнято.

Проголосували за – 79, проти – 58, утрималися – 201. Дякую.

Поправка 2217. Папієв.

ПАПІЄВ М.М., секретар Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Дякую. Шановні народні депутати України! Шановні колеги! Насамперед звертаюся до громадян України, які спостерігають за перебігом подій в залі пленарних засідань по телевізору. Знаєте, наша кропітка робота стосується дуже важливих прав та свобод громадян України. Насамперед це стосується наших людей, які після прийняття такого закону можуть опинитися в рабстві, стати безхатченками, безземельниками, що тягне за собою решту супутніх речей.

Моя поправка дуже проста: взагалі пункт б¹ розділу Х «Прикінцеві положення» вилучити. Але, пане головуєчий, ви знаєте, що Верховна Рада України спрямовує і контролює діяльність Кабінету Міністрів України? Завтра буде дуже

важливе пленарне засідання. Дуже прошу вас все-таки внести на розгляд питання про відновлення Міністерства аграрної політики, щоб фахові люди займалися цими питаннями, і тоді у нас продажу землі не буде.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Можемо переходити до голосування? Наполягаєте? Ставиться на голосування поправка 2217 Папієва. Прошу визначатися та голосувати. Зі всією повагою, ми зараз за міністерство проголосувати не можемо.

«За» – 74.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 2218. Шевченко. Не наполягає.

Поправка 2219. Савчук.

САВЧУК О.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (одномандатний виборчий округ № 83, Івано-Франківська область, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Свобода»). «Всеукраїнське об'єднання «Свобода», місто Івано-Франківськ. Хотіла би сказати що дана поправка стосується розділу Х «Перехідні положення». Ми наголошуємо на ключовому аспекті: земля не є предметом купівлі-продажу. Давайте ми зараз згадаємо основну частину нашої присяги: додержуватися Конституції України, законів України, виконувати свої обов'язки в інтересах усіх співвітчизників.

У статтях 13 та 14 Конституції України чітко зазначено, що земля є власністю українського народу. Тому, якщо повернутися до першоджерела, спочатку український народ має сказати своє слово, яким він бачить майбутнє української землі, і лише потім парламент як носій волі українського народу матиме право приймати будь-яке рішення. Тому законопроект, який ми розглядаємо, не відповідає нормам Конституції. Це найважливіше. Прошу всіх колег це зрозуміти і підтримати дану поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Оксано Василівно.

Переходимо до голосування? Ставиться на голосування поправка 2219 Савчук. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 85.

Рішення не прийнято.

Поправка 2220. Качний. Не наполягає.

Поправка 2221. Кальцев. Ні-ні, шановні колеги. Кальцеву увімкніть, будь ласка, мікрофон.

КАЛЬЦЕВ В.Ф., член Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ,

політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Запоріжжя. Шановні колеги! Дмитре Олександровичу, дякую за надане слово. У мене п'ять поправок, з них дві суто технічні, а дві я зачитаю, бо вони дуже важливі. Але спочатку хочу декілька слів сказати з приводу того, що минулого тижня ми зустрічалися як з володарями земельних паїв, так і з фермерами або середніми сільгосп-виробниками, які обробляють землю. Хотів би донести до вас їхню думку, що найбільше їх турбує.

Насамперед їх турбує не прихід іноземних компаній, а те, що вони не мають змоги викупити ту землю, яку вони обробляють. І це питання номер один. Я продовжу...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 2221 Кальцева. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 74.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Там чотири поправки, може об'єднаємо їх? Дві хвилини.

Поправка 2222.

КАЛЬЦЕВ В.Ф. Дякую. Я продовжу. Так от, перше, що їх турбує, це питання викупу землі. Вони оцінюють свої можливості максимум на рівні 10-20 відсотків від того, скільки коштує земля. Це ті гроші, які вони можуть зібрати для того, щоб викупити землю, яку обробляють.

На жаль, у цьому законопроекті, який ми не підтримуємо, і я нагадаю, що «Опозиційна платформа – За життя» виступає категорично проти прийняття закону про обіг земель у такій редакції, не передбачена ситуація, за якої люди, які обробляють землю 20, 15, 10 років, не менше, змогли б отримати кредит, який дозволить їм викупити землю, яку вони обробляють, і стати її власниками.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 2222. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 74.

Рішення не прийнято.

Поправка 2223. Кальцев.

КАЛЬЦЕВ В.Ф. Ця поправка важлива, я її зачитаю. Абзац перший пункту б¹ розділу Х «Перехідні положення» Земельного кодексу України викласти в такій редакції: «Громадяни України, яким належить право постійного користування, право довічного успадкованого володіння земельними ділянками державної та комунальної власності, призначеними для ведення селянського (фермерського) господарства, а також орендарі земельних ділянок, які набули право оренди землі шляхом переоформлення права постійного користування щодо зазначених земельних ділянок або знаходяться в процесі такого переоформлення, мають право на викуп таких земельних ділянок у власність

з розстрочкою платежу до 4 років за ціною, яка дорівнює експертно-грошовій оцінці таких земельних ділянок, без проведення земельних торгів».

Це поправка у розвиток того, про що я розповідав раніше. Будь ласка, поставте на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 2223. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 75.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 2224.

КАЛЬЦЕВ В.Ф. Дякую. Ця поправка важлива з огляду на позицію, що відображена в нашій програмі, і ми неодноразово казали, що «Опозиційна платформа – За життя» не підтримує цей законопроект і вважає, що такі важливі речі, такий важливий законопроект мають прийматися виключно після проведення референдуму, на якому всі громадяни України мають право висловити свою думку.

Тому поправкою 2224 пропоную в пункті б¹ розділу Х «Перехідні положення» Земельного кодексу України додати абзац другий такого змісту: «Дія норми цього пункту набуває чинності після проведення та встановлення результатів Всеукраїнського референдуму щодо набуття у власність земельних ділянок сільськогосподарського призначення».

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 2224. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 75.

Рішення не прийнято.

Поправка 2225. Знову Кальцев.

КАЛЬЦЕВ В.Ф. Остання моя поправка в цьому розділі. Вона технічна і більше стосується експертної оцінки землі.

Але я продовжу, і вважаю, що нам необхідно створити інструмент, який допоможе насамперед нашим українським виробникам сільськогосподарської продукції, фермерам отримати кредит для стовідсоткового викупу тих земельних ділянок, які вони обробляють. Це насамперед стосується тих селян, які обробляють до 500 гектарів, тому що вони є класом, який може вирішити питання продовольчої безпеки. Крім того, вони створять міцний сімейний клас, який буде успадковувати...

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради
України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 2225 народного депутата Кальцева.
Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 73.

Рішення не прийнято.

Поправка 2226. Народна депутатка Скороход. Немає, так? Дякую.

Поправка 2227. Народний депутат Качний.

КАЧНИЙ О.С., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Доброго дня, шановні колеги. «Опозиційна платформа – За життя». Поправка спочатку, а потім запитання. У пункті 6¹ розділу Х «Перехідні положення» Земельного кодексу України слова та цифру «до 5 років» замінити на слова та цифру «до 6 років».

І у мене є запитання, шановний Микола Тарасовичу, до вас як до політика. Скажіть, будь ласка, ви володієте інформацією щодо того, що відбувається зараз в уряді? Як ви вважаєте, якщо завтра буде змінено очільника міністерства Милованова, чи відкличе новий міністр цей законопроект як ганебний для Української держави?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 2227 народного депутата Качного. Комітет її відхилив. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 72.

Рішення не прийнято.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 2228. Тарута.

ТАРУТА С.О. Шановні колеги! Цією поправкою пропонується розділ Х «Перехідні положення» Земельного кодексу України доповнити пунктом, в якому зазначено, що «громадяни, яким відповідно до закону надавалося право довічного успадкованого володіння, постійного користування, надається можливість без застосування конкурсних процедур (земельних торгів), за їх бажанням, укласти договір купівлі-продажу таких земельних ділянок за ринковою ціною або договір оренди земельної ділянки за ціною середнього розміру оренди земель сільськогосподарського призначення комунальної та державної власності того району, де розташована така земельна ділянка».

Право власності не може бути об'єктом торгів як мінімум протягом перехідного періоду, доки не буде створена основна правова передумова

конкурентного ринку землі та інструменти захисту права власності. Так переважне право викупу...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Поправка 2228. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 72.

Рішення не прийнято.

Поправка 2230. Павловський. Не наполягає.

Поправка 2231. Лабазюк. Не наполягає.

Поправка 2232. Василевська-Смаглюк. Не наполягає.

Поправка 2236. Дубіль. Не наполягає.

ДУБІЛЬ В.О., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Наполягає!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вибачте.

ДУБІЛЬ В.О. Шановні народні депутати! Шановний український народ! Вкотре повторюю, що фракція «Батьківщина», як і 73 відсотки народу України, категорично проти цього законопроекту, продажу української землі в умовах війни. Нагадаю, що в статті 13 Конституції України йдеться про те, що земля є об'єктом права власності саме українського народу. У статті 14 зазначено, що земля є національним багатством і перебуває під особливою охороною. Тому ми можемо приймати рішення лише після проведення референдуму, коли погодиться наш український народ.

Щодо поправки. Якщо протягом 5 років фізична особа або підприємство веде ефективне господарство на землі, платить податки, є прибутковим, відповідає всім умовам землекористування, державною земельною агенцією може бути прийнято рішення про передачу її на достроковий викуп із розстрочкою не менш як на 10 років.

Прошу поставити поправку на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 2236. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 71.

Рішення не прийнято.

Поправка 2237. Дубіль.

ДУБІЛЬ В.О. Шановні колеги! Шановний український народ! Вкотре повторюю, що 73 відсотки українського народу виступає категорично проти цього законопроекту і продажу української землі в умовах війни. Не таємниця,

що прийняття цього рішення залежить від більшості. Багато звернень надійшло від обласних рад, від громад, селищних рад про те, щоб цей законопроект зняли з розгляду. Невже ви не звертаєте на це увагу?

Вкотре хочу зачитати присягу для всіх народних депутатів, насамперед тих, які її приймали вперше: «Присягаю на вірність Україні. Зобов'язуюсь усіма своїми справами боронити суверенітет і незалежність України, дбати про благо Вітчизни і добробут Українського народу, <...> додержуватися Конституції України та законів України, виконувати свої обов'язки в інтересах усіх співвітчизників...». В інтересах усіх співвітчизників буде зняти цей законопроект з розгляду.

Щодо поправки. Лише після 5 років ефективного господарювання і лише на підставі його оцінки державною земельною агенцією...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 2237. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 77.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Наступна поправка 2239. Кулініч. Не наполягає.

Поправка 2240. Крулько.

КРУЛЬКО І.І., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»)*. Фракція «Батьківщина». Шановні колеги, хотів би внести пропозицію до сесійної зали. Завтра планується проведення позачергового засідання Верховної Ради України, на якому, ймовірно, може бути відновлено діяльність Міністерства аграрної політики, яке спочатку ліквідували, а зараз можуть відновити.

У зв'язку з цим, давайте приймемо важливе для всієї країни рішення і цей законопроект знімемо, направимо до профільного міністерства, яке завтра може з'явитися, і нехай профільне міністерство напрацює законопроект, який об'єднає всю Україну, який захистить українську землю, українських селян і фермерів. І не будемо ламати тут дров.

Нехай нове міністерство, якщо воно завтра буде створено, внесе законопроект, який буде працювати в інтересах Української держави, не допустить іноземців до розпродажу української землі, врегулює орендні відносини, захистить державну землю і врешті-решт покаже, що український парламент та українська влада підтримують національні інтереси України, а не розпродають їх.

Дякую. А поправку мою, підтримайте, будь ласка.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 2240 народного депутата Крулька. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 79.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 2242. Народний депутат Шкрум.

ШКРУМ А.І., член Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Дякую. Фракція «Батьківщина». Колеги, ми вкотре підкреслюємо, що економічна політика, яка проводиться сьогодні, рухається не в правильному напрямі. І про це говорить не лише фракція «Батьківщина», про це свідчать і соціопитування, на які покладаються, як ми розуміємо, і Президент, і монобільшість, про це говорять і звернення великої кількості місцевих, вже обласних рад. На сьогодні є інформація, що Одеська обласна рада також звернулася до pana Зеленського і попросила зняти цей законопроект з розгляду.

Моя поправка стосується тих же земель постійного користування, про які ми тут говоримо, мабуть, останні 50 поправок, і, на жаль, ми так і не отримали відповіді, що планують робити з цими землями. Пан Сольський говорить, що начебто давайте «сіре» введемо в «біле». Це прекрасно і зрозуміло, але як ви збираєтеся їх виводити, якщо ви говорите, що вже давно ці землі розпродані через корпоратизацію, здійснені зловживання? То може спочатку треба розбиратися в цьому питанні, а потім намагатися продавати ці землі, і кому ви їх збираєтеся продавати? Це питання, яке стосується моєї поправки.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Представник комітету буде відповідати? Микола Тарасович.

СОЛЬСЬКИЙ М.Т. Ні я, ні ви, Альоно, ці землі не можемо продавати, незалежно від мого чи вашого бажання, якщо воно є. Це має вирішувати фермер. Ми надаємо можливість законопроектом, комітетською редакцією, купити ці землі, якщо вони захочуть переоформити їх у власність із розстрочкою у 7 років за нормативно-грошовою оцінкою. Тому що є багато проблем, особливо, якщо землі оформлені не на СФГ, а на фермера, із спадкуванням та іншими речами. Це саме прохання фермерів, про що так часто ми чуємо в цьому залі.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 2242 народної депутатки Шкрум. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 82.

Рішення не прийнято.

Поправка 2243. Народний депутат Демченко. Не наполягає.

Поправка 2245. Народний депутат Павленко.

Прошу, народний депутат Павленко.

ПАВЛЕНКО Ю.О., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Мені здається, що ще поправка 2244 Німченка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я перепрошую, у мене вона викреслена як така, від якої відмовилися. Якщо це неправильна позначка, я надаю слово щодо поправки 2244 народному депутату Німченку.

Будь ласка, Василю Івановичу.

НІМЧЕНКО В.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановні колеги! Хотів би знову звернути вашу увагу на те, що запропоновано в цьому законопроекті. По суті, ідея перетворити землю в товар – це ні що інше, як розпродаж нашого суверенітету. Почитайте Декларацію про державний суверенітет України, що була підтверджена на Всеукраїнському референдумі 1 грудня 1991 року. Це наші люди, це наша нація сказала, що земля є матеріальною основою суверенітету і єдиним природним джерелом існування.

Якщо ви зміните цю норму Конституції, то давайте, продавайте на рівні з купальниками та машинами, адже деякі наші колеги думають: чому машину можна продати, а землю – ні?

Прошу підтримати мою поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 2244 народного депутата Німченка. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 73.

Рішення не прийнято.

Поправка 2245. Народний депутат Павленко. Прошу.

ПАВЛЕНКО Ю.О. «Опозиційна платформа – За життя». Шановний головуєчий! Шановний український народ! Ми послідовні в своїй позиції щодо того, аби даний законопроект не був ухвалений і не розпочався розпродаж

землі. Сьогодні цю позицію партії «Опозиційна платформа – За життя» підтримує переважна більшість українських громадян.

Моя поправка стосується внесення змін до пункту б¹ розділу Х «Перехідні положення» Земельного кодексу України і, власне, спрямована на те, щоб даний законопроект не був прийнятий, щоб українських громадян не позбавили права на їхню землю, щоб українські громадяни залишилися власниками своєї землі.

Прошу поставити на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 2245 народного депутата Павленка. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 73.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 2246. Народний депутат Павленко.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Шановні колеги! Шановні українці! В нинішніх умовах, коли ми переживаємо не лише глибоку соціально-економічну, а й політичну кризу, на мою думку, було б доцільно відмовитися від розгляду цього законопроекту, відправити завтра уряд у відставку, створити міністерство сільського господарства, призначити міністром, наприклад, пана Сольського, який би на цій посаді зміг довести, що можна навести лад в земельних відносинах, зробити оцінку, реєстр, кадастр, розмежування, і після цього доповісти Верховній Раді України, що держава готова до ринку землі.

За цей час, шановний пане головуєчий, ухвалити ваш закон про референдум, провести референдум, почути думку людей, і лише потім, коли держава буде готова, коли люди скажуть свою точку зору, перейти до розгляду питань, пов'язаних з тим, якою має бути земельна політика в Україні. Власне, цього і стосується моя поправка.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 2246 народного депутата Павленка. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 68.

Рішення не прийнято.

Поправка 2247. Мазурашу. Не наполягає.

Поправка 2248. Народний депутат Лубінець. Не наполягає.

Поправка 2249. Народна депутатка Володіна. Не наполягає, так?

Поправка 2250. Народна депутатка Королевська. Не наполягає.

Поправка 2251. Народний депутат Фріс. Прошу.

ФРІС І.П. Миколо Тарасовичу, дякую вам за те, що з великої кількості поправок, які я подавав, ця поправка була врахована. Тобто дві поправки, які

стосувалися договорів щодо купівлі-продажу земельної ділянки сільськогосподарського призначення і того, що розрахунок по ним має здійснюватися в безготівковій формі, знайшли своє відображення в поправках комітету. Це перше.

І друге. Ціна продажу земельної ділянки не може бути нижче, ніж її експертна вартість. Це питання так само підлягало би включенню, тому що ви залишили нормативно-грошову оцінку землі. Але землі, як правило, всі продаються за експертною вартістю, і вона набагато вища. Можливо, в майбутньому треба буде внести зміни і все-таки врегулювати це питання, тому що ціна має бути не нижчою, ніж експерта вартість. Адже всі податки та збори сплачуються безпосередньо від продажу землі, і вартість цієї землі має бути експертною.

Дякую. Ставити на голосування не потрібно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Ігорю Павловичу.

Наступна поправка 2252. Народний депутат Пузійчук.

ПУЗІЙЧУК А.В., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановний Голово! Шановні колеги! Моя поправка стосується надання пріоритету орендарям земельних ділянок, зокрема фермерам, які сьогодні орендують земельні ділянки. Миколо Тарасовичу, скажіть, будь ласка, якщо ви стверджуєте, що наші фермери, які орендують землю, будуть мати першочергове право на викуп земельної ділянки, чому ви відхиляєте мою поправку? Чому ви проти того, щоб той, хто орендує, мав пріоритетне право на викуп земельної ділянки? Прошу поставити мою поправку на підтвердження.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Не на підтвердження, а на голосування ставиться поправка 2252 народного депутата Пузійчука. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 73.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 2253. Народний депутат Пузійчук.

ПУЗІЙЧУК А.В. Шановні громадяни! Ви вже неодноразово чули звернення народних депутатів до представників монобільшості з проханням надати пояснення, чому 10 тисяч гектарів? Чому ви не візьмете найкращий світовий досвід – 500 гектарів в одні руки? Навіть якщо виходити з вашої логіки, то родина з 4 осіб може мати 2 тисячі гектарів. Це велике господарство. Не існує таких господарств в Європі. Візьміть до прикладу кращу світову практику.

Миколо Тарасовичу, повертаючись до попередніх поправок, зверніть увагу на те, як піклується президент Сполучених Штатів Америки про своїх фермерів,

захищає їхні інтереси. Займіть державницьку позицію, почуйте народ, встановіть норму – 500 гектарів в руки, отримайте підтримку залу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 2253 народного депутата Пузійчука. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 80.

Рішення не прийнято.

Поправка 2254. Народний депутат Костюк. Не наполягає.

Поправка 2255. Народний депутат Пузійчук. Прошу.

ПУЗІЙЧУК А.В. Шановні громадяни! На превеликий жаль, монобільшість не чує жодного народного депутата з жодної фракції. Існують поправки, відхилені комітетом. Голова комітету пропонує аналогічні поправки відхилити. Чому ви враховуєте свої поправки, але не враховуєте наші? Миколо Тарасовичу, поясніть суспільству, громадянам, чому з 2255 не врахована жодна поправка? Чому ви не даєте змогу провести всеукраїнський референдум, почути людей? Почути людей, почути здоровий глузд і створити дійсно ефективний закон про ринок землі, а не про базар, на якому ви пропонуєте розбазарювати землю.

Наполягаю на голосуванні за мою поправку. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 2255 народного депутата Пузійчука. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 71.

Рішення не прийнято.

Поправка 2256. Народний депутат Заблоцький. Не наполягає.

Поправка 2257. Народний депутат Німченко. Прошу.

НІМЧЕНКО В.І. Шановні колеги! Ми з вами вже другий місяць поспіль ведемо мову про те, як продати землю, але забули за воду, забули про те, що з землею буде продаватися вода. Що є в цих законопроектах про водне плесо?

Інформуючи вас, хочу сказати, що за останні 15 років внаслідок підтоплення земель, придатних для сільськогосподарської діяльності, ми загубили землі на території Миколаївської та Херсонської областей. Подивіться на статистику. Якщо ми вже говоримо, що все продамо, то розкажіть людям, як ви будете річки продавати, як ви виписали норми. Що ж це таке? Ви знаєте, що закон про землю на початку 2000 року тричі приймався три закони було? Почитайте, доповідачу. І прошу...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Василю Івановичу. Просто хочу нагадати, у вас дуже лаконічна поправка, яка звучить як «виключити».

Ставиться на голосування поправка 2257 народного депутата Німченка. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 69.

Рішення не прийнято.

Поправка 2258. Народний депутат Пузійчук.

ПУЗІЙЧУК А.В. Шановні колеги! Ми з вами неодноразово чули про те, що в редакції авторів, в редакції партії влади цей законопроект спрямований на захист власника землі. Зокрема, нам розповідають, що закон дасть змогу встановити справедливую ціну. Послухайте уважно мою поправку, що я пропоную: викуп державою земельних ділянок здійснюється у порядку, встановленому законом, на підставі договору та за ринковою ціною, визначеною з урахуванням цін на земельні ділянки сільськогосподарського призначення у державах Європейського Союзу.

Скажіть, будь ласка, невже в Європейському Союзі ціна нижче, ніж на сьогодні в Україні? Конструктивна поправка, щоб держава за цінами, аналогічними до європейських, купувала землю в українських селян. Чому відхиляєте?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 2258 народного депутата Пузійчука. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 71.

Рішення не прийнято.

Поправка 2259. Народний депутат Пушкаренко. Не наполягає.

Поправка 2260. Народний депутат Бакунець.

БАКУНЕЦЬ П.А. Депутатська група «Довіра». Цією поправкою я запропонував поетапне запровадження ринку землі. Тобто спершу дозволити входити на цей ринок лише фізичним особам, а вже потім, коли ми зрозуміємо, що дрібний український фермер придбав достатньо землі, що дрібне українське фермерство, аграрне виробництво розвивається на сільських територіях, вже тоді, аж через 2 роки, дозволити ввійти на цей ринок юридичним особам. Тобто до 1 січня 2022 року не допускати набуття юридичними особами права власності. Ось так.

Прошу проголосувати мою поправку.

Веде засідання Голова Верховної Ради України

РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 2260 Бакунця. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 78.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 2263. Гнатенко.

ГНАТЕНКО В.С. Дякую, шановний головуючий. Виборчий округ № 49, Донецька область. Стаття 14 нашої Конституції, а також стаття 1 Земельного кодексу України зовсім однакові. Вони наголошують на одному, що земля є основним національним багатством, що перебуває під особливою охороною держави. Чи зможе й надалі хтось гарантувати ці державні цінності?

Саме цього стосується моя поправка. Прошу в розділі Х «Перехідні положення» пункт 14 доповнити наступним абзацом: «агрохімічний паспорт земельної ділянки є обов'язковим документом при зміні власника (крім отримання земельної ділянки у спадщину)».

Прошу підтримати і проголосувати за цю поправку. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 2263. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 69.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 2266. Мороз.

МОРОЗ В.В. Дякую, шановний головуючий. Виборчий округ № 59, Донеччина. Вкотре нагадую, що «Опозиційна платформа – За життя» проти продажу землі. Ми за референдум. І лише після проведення референдуму ми можемо з вами говорити про те, що ми маємо робити з нашою землею, з нашим надбанням.

Поправка 2266. Пункт 14 розділу Х «Перехідні положення» Земельного кодексу України виключити.

Дякую. Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наполягаєте на голосуванні? Ставиться на голосування поправка 2266. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 66.

Рішення не прийнято.

Поправка 2267. Мороз.

МОРОЗ В.В. Дякую, шановний головуючий. Виборчий округ № 59, Донеччина. Поправка 2267. У розділі Х «Перехідні положення» пункт 14 викласти в наступній редакції: «Забороняється внесення права на земельну частку (пай) до статутних капіталів юридичних осіб, установчими документами яких передбачено ведення сільськогосподарського виробництва, до проведення та встановлення результатів Всеукраїнського референдуму щодо вільного продажу та купівлі земель сільськогосподарського призначення».

Дякую. Прошу підтримати мою поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 2267. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 69.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 2270. Пономарьов. Не наполягаєте?

ПОНОМАРЬОВ О.С., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (одномандатний виборчий округ № 78, Запорізька область, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Наполягаю. Виборчий округ № 78, Запорізька область. Шановні колеги, ще раз наголошую, що наша фракція виступає проти відкриття ринку землі без проведення всеукраїнського референдуму. І прошу розглянути мою поправку, якою закріплюється відповідальність за наслідки угод, які можуть бути підписані, якщо законопроект буде прийнято. Пропоную частину першу пункту 14 розділу X «Перехідні положення» Земельного кодексу України доповнити абзацом четвертим наступного змісту: «Відповідальність за відповідність та наслідки зазначених угод встановлюється відповідними нормами чинного законодавства».

Дякую. Прошу ставити на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 2270 Пономарьова. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 66.

Рішення не прийнято.

Поправка 2271. Пономарьов.

ПОНОМАРЬОВ О.С. Дякую. Шановні колеги, впевнений, що ті 3-4 роки, на які проект змін до Земельного кодексу України обмежує іноземні компанії та осіб без громадянства України у частині прав володіння українською землею, це дуже-дуже мало. За цей час навряд чи всі громадяни встигнуть використати своє право на отримання земельного паю. Тому пропоную в абзаці першому частини першої пункту 14 розділу X «Перехідні положення» Земельного кодексу України слова «а також земельні частки (паї)» вилучити.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 2271. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 67.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 2272. Пономарьов.

ПОНОМАРЬОВ О.С. Ще раз дякую. Цей проект закону про ринок землі люди називають «проїданням» землі. Він не буде захищати селянина, який

захоче продати землю, адже законопроект спрямований на швидкий розпродаж землі. Фракція монобільшості неодноразово в засобах масової інформації заявляла, що народовладдя – це пряма демократія, і референдум є однією з форм народовладдя, який дає можливість народу України на всеукраїнському і місцевому референдумах визначитися щодо найважливіших питань.

Тож винесення питання щодо можливості купівлі української землі іноземцями та іноземними компаніями на всеукраїнський референдум більшість фракцій влаштовує. Запитати у наших громадян, чи вони взагалі підтримують відкриття ринку землі, не входить у концепцію народовладдя?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 2272. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 65.

Рішення не прийнято.

Поправка 2262. Шуфрич.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую, шановний головуючий. Прошу проголосувати мою поправку. Вона стосується пункту 14 розділу X «Перехідні положення» і врегульовує питання щодо власності ділянок сільськогосподарського визначення, які перебувають у державній власності і можуть бути відчужені виключно після встановлення результатів всеукраїнського референдуму. Це наша принципова позиція.

Дякую, і прошу поставити поправку на підтвердження.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 2262 Шуфрича. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 67.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 2273. Скорик. Немає.

Поправка 2282. Королевська. Немає.

Поправка 2283. Гнатенко.

ГНАТЕНКО В.С. Дякую, шановний головуючий. Виборчий округ № 49, Донецька область. Прошу внести наступну поправку. В абзаці третьому пункту 14 розділу X «Перехідних положень» Земельного кодексу України після слів «для ведення товарного сільськогосподарського виробництва» додати слова «та фермерського господарства».

Прошу врахувати та проголосувати за цю поправку. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 2283. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 70.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 2284. Гнатенко.

ГНАТЕНКО В.С. Дякую, шановний головуючий. Прошу в абзаці другому пункту 14 розділу Х «Перехідні положення» Земельного кодексу України після слів «державної та комунальної власності» додати слова «для ведення товарного сільськогосподарського виробництва та фермерського господарства».

Прошу поставити на голосування та підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 2284. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 67.

Рішення не прийнято.

Поправка 2285. Гнатенко.

ГНАТЕНКО В.С. Дякую. Абзац перший пункту 14 розділу Х «Перехідні положення» Земельного кодексу України викласти таким чином: «До набрання чинності законом про обіг земель сільськогосподарського призначення, але не раніше 1 січня 2024 року, не допускається набуття іноземцями та особами без громадянства, іноземними юридичними особами права власності на».

Прошу поставити цю та інші поправки на голосування. Дякую.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 2285 народного депутата Гнатенка. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 66.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 2286. Народний депутат Гнатенко.

ГНАТЕНКО В.С. Дякую, шановний головуючий. Також прошу врахувати цю поправку. В абзаці першому пункту 14 розділу Х «Перехідні положення» Земельного кодексу України слова «юридичні особи, створені за законодавством іншим, ніж законодавство України» замінити словами «іноземні юридичні особи».

Прошу цю поправку, а також поправки 2287 та 2288, поставити на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 2286 народного депутата Гнатенка. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 65.

Рішення не прийнято.

Веде засідання Голова Верховної Ради України

РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 2287. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 65.

Рішення не прийнято.

Поправка 2288. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 63.

Рішення не прийнято.

Поправка 2293. Кабаченко. Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

КАБАЧЕНКО В.В. Дмитре Олександровичу, хочу насамперед звернутися до вас. У мене десять поправок, одна за одною. Задля економії часу прошу надати мені 5 хвилин.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте 4 хвилини, щоб ми змогли ще проголосувати. Добре? Дякую вам. Увімкніть, будь ласка, час.

КАБАЧЕНКО В.В. Насамперед, звертаюся до представників фракції «Слуга народу». Я можу собі уявити, що на початку розгляду проекту закону про землю не всі представники фракції «Слуга народу» мали достатньо часу, щоб ознайомитися зі справжнім текстом законопроекту, але сьогодні вже третій тиждень як ми розглядаємо цей законопроект, і я впевнений, що абсолютно кожен представник фракції «Слуга народу» мав достатньо часу ознайомитися з текстом законопроекту. А відтак, якщо ви ознайомилися, то ви маєте розуміти, що всі ризики, які знаходяться в цьому законопроекті, і відповідальність за ці ризики ви будете нести одноосібно.

Я намагався відверто і чесно знайти позитив в цьому законопроекті, я працював над ним більш як два тижні, щоб вчитатися. Але, скажу вам відверто, у мене не вийшло. І поясню вам, чому. У мене на це є 5 аргументів: чітких, без води, виключно конкретика.

Аргумент номер один, і в цьому аргументі я звертаюся до Миколи Тарасовича. Вже не раз ви повідомляли нам, що у вас відсутній конфлікт інтересів, але я і Комітет з питань антикорупційної політики вже другий місяць чекають на офіційну відповідь від НАЗК, але жодної відповіді ми не отримали.

Вже два рази новий голова НАЗК відвідував наш комітет, я ставив йому прямі запитання щодо конфлікту інтересів у Сольського, жодної відповіді – ані заперечення, ані підтвердження. Тобто це питання залишається відкритим.

Аргумент номер два – це референдум. Ми всі пам'ятаємо, що ще у вересні 2019 року у Верховній Раді з'явився законопроект про народовладдя, а потім він якось зник. Законопроект про народовладдя зник, а законопроект про землю з'явився таким же дивним чином.

Третій аргумент. Ви начебто обмежили концентрацію в одні руки до 10 тисяч гектарів, і ви цим хизуєтеся. Але, по-перше, ця практика не відповідає практиці жодної з європейських країн, по-друге, ви прибрави пов'язаних осіб, а на практиці це означатиме, що кожна людина може в абсолютно нелімітованому обсязі отримати абсолютно неконтрольований обсяг землі в одні руки.

Четвертий аргумент. Ви начебто виключили з тексту законопроекту іноземців, але ж натомість з'явилися фінансові установи, а ви всі знаєте, що на сьогодні всі фінансові установи в Україні мають у собі іноземний капітал. І тому, з одного боку, так, ви начебто виключили іноземців, але, з іншого боку, включили ті компанії, фінансові структури з іноземним капіталом, які і будуть розпоряджатися землею.

П'ятий аргумент. Якщо ви так піклуєтеся про бабусь та дідусів, які мріють продати свою землю і позбутися свого єдиного ресурсу, то для цього дуже логічним було б створення державного земельного агентства, яке б централизовано розпоряджалось землею, викупувало її і потім вже реалізувало. Але і цю поправку «Батьківщини», і мою поправку, спрямовану на створення державного земельного агентства, ви також відхилили.

Останній аргумент, але він є найважливішим – 73 відсотки українців проголосували проти відкриття ринку землі. Це соціологія. І на сьогодні соціологія є єдиною базою даних, до якої ми можемо прислухатися. Тобто 73 відсотки ваших виборців сказали вам «ні». З якоїсь дивної, абсолютно нелюдяної і недержавницької причини ви не прислухаєтеся до цих 73 відсотків людей і просто прете вперед, і не хочете нічого зробити, враховуючи те, на що від вас чекають. Тому прийняття закону залежить від вас, шановні представники фракції «Слуга народу». Ще раз прошу, схаменіться, підтримайте...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Володимире Вікторовичу. Ви не наполягаєте на голосуванні? Добре.

Шановні колеги, у мене два оголошення.

У зв'язку з тим, що завтра будуть розглядатися деякі питання, пов'язані з позачерговим засіданням Верховної Ради України, прошу о 9 ранку зібратися Комітет з питань національної безпеки, оборони та розвідки і Комітет з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування. Прощу провести засідання комітетів о 9 ранку. Дуже дякую.

Шановні колеги, думаю, що ми непогано сьогодні попрацювали. Ще декілька оголошень від Руслана Олексійовича Стефанчука.

СТЕФАНЧУК Р.О. Шановні колеги, давно у нас не було міжфракційних депутатських об'єднань, і вони вже на часі. Це міжфракційне депутатське об'єднання «Антикорупційний наступ». Співголовами обрано народних депутатів Качуру, Кіселя та Павліша.

Далі. Міжфракційне депутатське об'єднання «Національні спільноти». Головою обрано народного депутата Лубінця. І міжфракційне депутатське об'єднання «Урбаністи». Співголовами обрано Горенюка і Бондар Ганну Вячеславівну.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, вечірнє пленарне засідання Верховної Ради України оголошується закритим.

Всім дякую.